

Udtalelse idag. Jeg for mit Vedkommende er den høitagtede Conseilspræsident taknemmelig for, at han klart og bestemt har udtalt, at nærværende Lov ikke vilde blive gennemført, naar Udvalgets Fleertals Forslag vedtoges. Det var da heller ikke dette, som den ærede Ordfører var misfornøjet med, men han var misfornøjet med, at den høitærede Conseilspræsident ikke — efter den ærede Ordførers Formening — begrundede sin Anskuelse nærmere. Den ærede Ordfører var særdeles tilfreds med, hvad han selv havde anført; han sagde det ikke eengang, men han gjentog det flere Gange, at han havde anført gode Grunde for sin Mening, og at ligeoverfor disse „gode Grunde“, som han saaledes var saa fornøjet med, havde Conseilspræsidenten ikke fremført nogen, saa at den ærede Ordfører endogsaa dristede sig til deri at see et Beviis paa, at Conseilspræsidenten skulde være — som Ordføreren udtrykte sig — renonce paa Grunde. Den ærede Ordfører, der har et saa aabent Die for det Begrundede i sine egne Meninger, misfjender i høi Grad Betydningen af de Modgrunde, der anføres imod ham. Conseilspræsidenten har ikke første Gang idag udtalt sig over dette Spørgsmaal; han har udtalt sig derover allerede ved tidligere Leiligheder, og han havde altsaa ikke nogen stor Opfordring til vibtøstigt at imødegaae den ærede Ordfører; men han anførte dog overfor den i Virkeligheden eneste Grund, som den ærede Ordfører fremkom med idag, kort og tilstrækkelig tydeligt en efter min Overbeviisning fuldstændig slaaende Modgrund. Den ærede Ordførers Raisonnement var dette, at Grundlovens § 40 siger: „Valgene af Landstingsmænd foretages efter Reglerne for Forholdstalsvalg —“, og at ved Ordene „Valgene af Landstingsmænd, maatte — hvilket formeentlig skulde fremgaae af § 35 — forståaas saavel Valg af Valgmændene som Valgmændenes Valg af Landstingsmænd. Dette var hans eneste Argument; men dertil bemærkede den høitærede Conseilspræsident, at dette kunde ikke være rigtig; thi § 40 kunde ikke antages at have Andet end Valg af Landstingsmændene for Die, forbi Reglerne om, hvad der skal gjælde med Hensyn til Valg af Valgmændene, findes i §§ 36 og 37, og der maatte altsaa

ogsaa Bestemmelsen være givet om, at Forholdstalsvalgmaaden skulde komme til Anvendelse med Hensyn til Valgmandsvalgene, hvis det var Grundlovens Mening, at den skulde komme til Anvendelse derved. Der er virkelig heller Ingen, der vil tage Grundloven i sin Haand og læse det paagjældende Afsnit igjennem med rolig Forstandighed, uden at bringe sin Skarpsindighed op paa den yderste Tinde, uden at han jo maa erkjende, at Sammenhængen er den, at § 35 begynder med at sige, hvilke de almindelige Betingelser ere for at kunne deeltage, middelbart og umiddelbart, i Valgene til Landstinget; at derefter gives i §§ 36 og 37 Regler for Valg af Valgmænd; at § 38 dernæst gaaer over til at tale om Valg af selve Landstingsmændene, idet § 38 giver Regler om Valgbarheden til Landstinget; i § 39 tales om Regjeringens Valg af Landstingsmænd, og derefter i § 40 om Valgmændenes Valg af Landstingsmænd. Dette kan ikke være tvivlsomt for Noget, der vil læse disse Paragrapher i deres naturlige Sammenhæng. Jeg har fremdeles tilladt mig ved anden Behandling af denne Sag at gjøre opmærksom paa, at ligeledes Grundlovens And maatte føre til samme Resultat, nemlig at betragte Forholdstalsvalgmaaden som udelukket ved Valgmandsvalgene, idet Ingen kan nægte, at den Tanke, der kom til Gjennembrud i Grundloven, var den, at man vilde sikke en forholdsmaessig Repræsentation for de forskjellige store Classer, for de formeentlig forskjellige Grundansuelser i politisk Henseende, der kunde være tilstede rundt om i de større Lag i Samfundet, men derimod ingenlunde en Repræsentation for alle de forskjellige smaa Minoriteter, der kunne findes rundt om i de enkelte Communer i Landet. Hvis man vil følge den ærede Ordførers Forslag, vil man imidlertid komme ind paa at sikke en Repræsentation netop for disse forskjellige smaa Minoriteter, der let kunde føre til en Tilbagetrængning af Grundlovens sande Tanke, nemlig at sikke en forholdsvis Repræsentation for de forskjellige politiske Ansuelser, taget i det Store. Fremdeles gjorde jeg opmærksom paa, at, hvis det havde været Grundlovens Mening, at man vilde sikke en Repræsentation for de enkelte Minoriteter paa